

HORSKÁ NAUČNÁ STEZKA POTŮČKY

GEBIRGSLEHRPFAD POTŮČKY

14

Horské louky / Bergwiesen

14 Horské louky

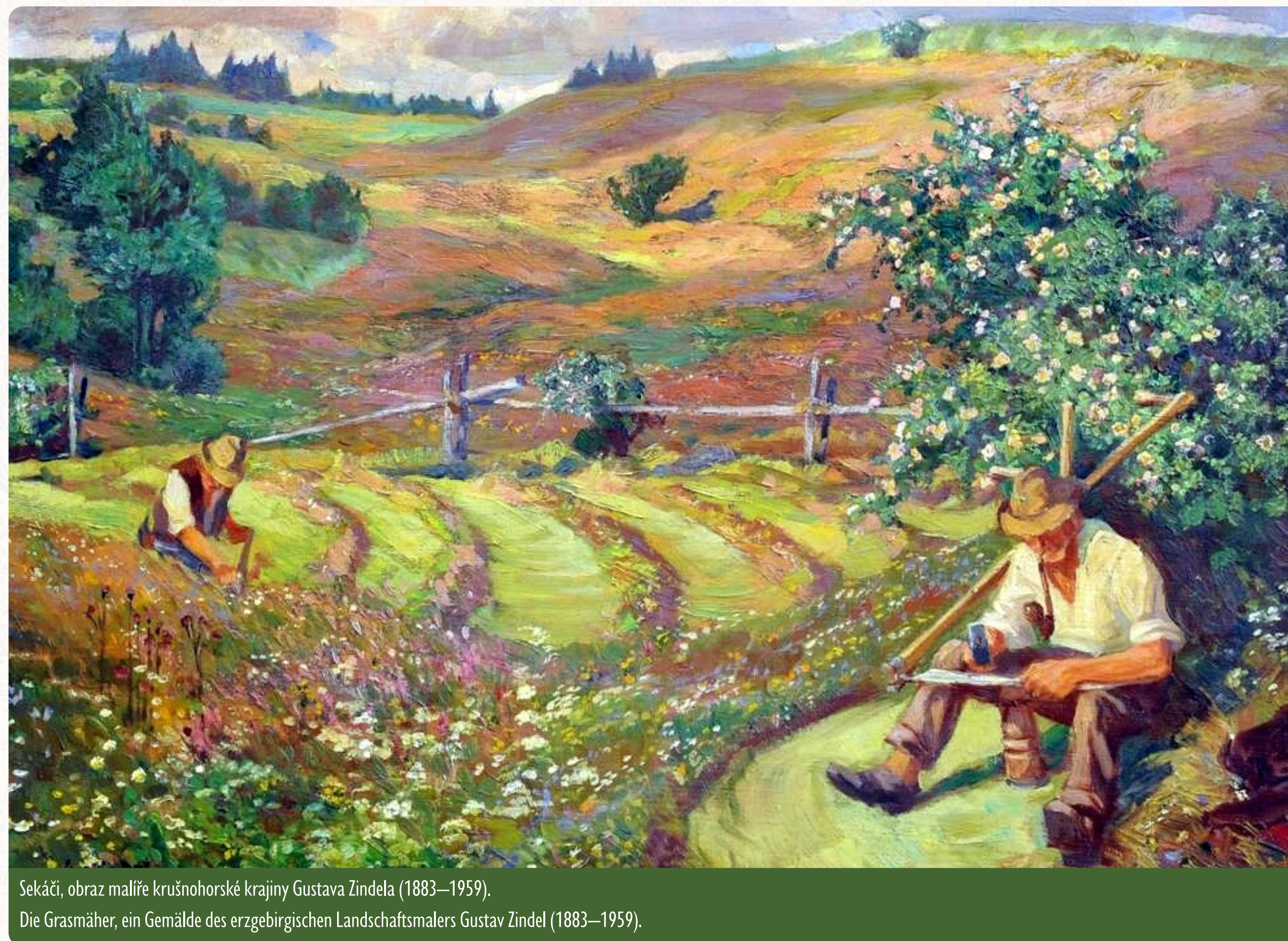
Horské louky nejsou v Krušných horách původním prvkem, ale rozšířily se na úkor lesních porostů v důsledku dlouhodobé kolonizační činnosti člověka.

Nejzajímavější zdejší rostlinou je koprník štětínolistý, jehož výskyt v Česku je omezen téměř výhradně na Krušné hory. Tato silně aromatická bylina tvoří často souvislé porosty, tzv. koprňkové louky, pokryté v červnu množstvím bílých květů. Dříve byla i vyhledávanou přísadou do bylinných likérů. Další zajímavými rostlinami jsou svízel hercynský s drobnými bílými kvítky a oranžově žlutá prha arnika. Vlhké polohy vyhledává až 1,5 m vysoký pcháč různolistý s nápadnými červenofialovými květy.

Typickou horskou trávou je hustě trsnatá smilka tuhá, jejíž porosty, tzv. smilkové trávníky, jsou prioritním stanovištěm v rámci evropské soustavy chráněných území Natura 2000.

Zajímavým živočišným druhem žijícím v údolí Kozího potoka je myška drobná. Je jen těžko zjistitelná, žije skrytě v porostech vysokých bylin a trav.

Horské louky byly v minulosti jedním ze základních zdrojů obživy zdejších obyvatel, sklizeň sena proto patřila k nejdůležitějším činnostem. Seno se svazovalo speciálními provazy do jakýchsi břemen, která se odvážela kravským potahem. Obyvatelé, kteří neměli tažná zvířata, museli nosit taková břemena na zádech. Těžká práce! Tradiční hospodaření na loukách skončilo krátce po 2. světové válce, mnoho bývalých luk je dnes opět pokryto lesem.

Sekáči, obraz malíře krušnohorské krajiny Gustava Zindela (1883–1959).
Die Grasmäher, ein Gemälde des erzgebirgischen Landschaftsmalers Gustav Zindel (1883–1959).

14 Bergwiesen

Bergwiesen sind kein ursprünglicher Bestandteil des Erzgebirges, sondern haben sich im Zuge der langfristigen Besiedlung durch den Menschen auf Kosten der Waldbestände ausgeweitet.

Die interessanteste einheimische Pflanze ist der Bärwurz, dessen Vorkommen in der Tschechischen Republik fast ausschließlich auf das Erzgebirge beschränkt ist. Dieses stark aromatische Kraut bildet oft zusammenhängende Bestände, sogenannte Bärwurzweiden, die im Juni mit einer Vielzahl weißer Blüten bedeckt sind. Früher war es eine begehrte Zutat für Kräuterliköre. Weitere interessante Pflanzen sind das Harzer Labkraut mit kleinen weißen Blüten und die orange-gelb gestreifte Arnika. Die bis zu 1,5 m hohe Verschiedenblättrige Kratzdistel mit auffälligen rot-lila Blüten besiedelt feuchte Standorte.

Ein typisches Berggras ist das dichtbüschelige Borstgras, auch Hirschhaar, Bürstling, Fachs oder Narde genannt, deren Bestände die sogenannten Borstgrasrasen, einen vorrangigen Lebensraum innerhalb des europäischen Schutzgebietssystems Natura 2000, bilden.

Eine interessante Tierart die im Ziegenbachtal lebt, ist die Zwergmaus. Sie ist schwer zu erkennen und lebt versteckt im Dickicht hoher Kräuter und Gräser.

Früher gehörten die Bergwiesen zu den Lebensgrundlagen der Einheimischen, daher war die Heuernte eine der wichtigsten Tätigkeiten. Das Heu wurde mit speziellen Seilen zusammengebunden und auf Rindsleder oder Wagen transportiert. Bewohner ohne Zugtiere mussten solche Lasten auf dem Rücken tragen. Es war eine harte Arbeit! Die traditionelle Bewirtschaftung der Wiesen endete kurz nach dem Zweiten Weltkrieg. Viele ehemalige Wiesen sind heute wieder mit Wald bewachsen.

Senoseč v Abertamech (foto: Alexander Wüst, 1925).
Heuernte in Abertamy / Abertham (Foto: Alexander Wüst, 1925).

Krásně žluté květy prhy arniky lze od června do srpna nalézt zvláště na mokřých loukách, ale i podél lesních cest (foto: Michal Urban).
Die wunderschönen gelben Blüten der Arnika kann man von Juni bis August vor allem auf Feuchtwiesen, aber auch entlang von Waldwegen finden (Foto: Michal Urban).

Poměrně často roste na krušnohorských loukách i prstnatec májový, ohrožený druh vstavačovitých rostlin (foto: Michal Urban).
Auch das Breitblättrige Knabenkraut (Breitblättriger Fingerwurz), eine vom Aussterben bedrohte Orchideenart, wächst ziemlich häufig auf den Erzgebirgswiesen (Foto: Michal Urban).

Údolí Kozího potoka a louky ve Stráni, pohled od severu (foto: Rupert Fuchs, 1927).
Tal des Baches Kozí (Ziegenbach) und Wiesen in Strán (Ziegenschacht), Blick von Norden (Foto: Rupert Fuchs, 1927).

